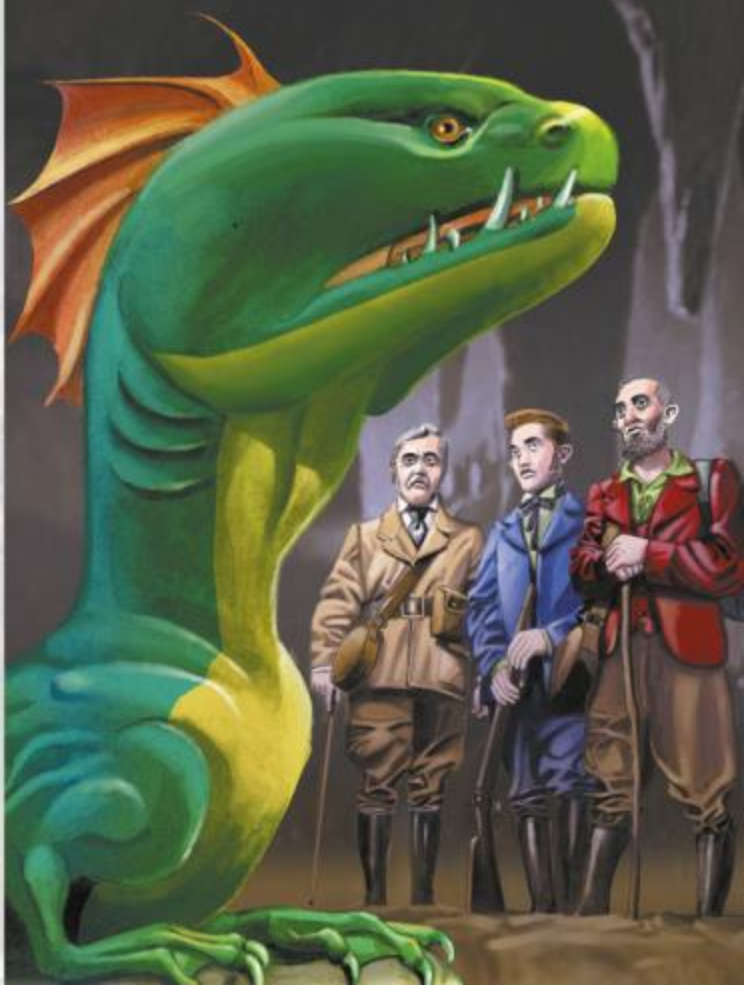

DÜNYANIN MERKEZINE YOLCULUK

JULES VERNE

DÜNYA KLASİKLERİ - 15

Profesör Liedenbrock

24 Mayıs 1863'te, Profesör Liedenbrock, Hamburg'un en eski yerlerinden olan K nigstrasse'deki evine hızla girdi.

Zavallı Martha, yarı açık mutfak kapısından "Bay Liedenbrock geldi bile!" diye şaşkınlıkla bağırdı.

"Evet Martha, ama yemeğin henüz pişmemiş olması çok normal çünkü saat daha iki olmadı."

"Sizce Bay Liedenbrock neden bu kadar erken döndü?"

"Herhalde bunu bize birazdan kendisi açıklar."

"Bay Aksel, ben mutfağa doğru kaçıyorum. Siz onunla konuşurken ortada olmayacağım."

Ve Martha huzur içinde yeniden ocağın başına döndü.

Ben ise yalnız başıma kalmıştım. Böyle aksi bir profesörle başa çıkabilmek benim için kolay olmuyordu. Bu duygularla üst kattaki odama çıkmak için acele ediyordum. Ben bunları düşünürken sokak kapısı gıcırdadı. Atılan sert adımlarla merdivenler sarsıldı ve evin efendisi hızla yemek odasını geçti. Büyük bir acele ile kendini odasına atıverdi.

Bu telaş içerisinde bastonunu bir köşeye fırlatmış, şapkasını masanın üzerine atmıştı. “Aksel, benimle gel!”

Hareket etmeye henüz fırsat bulmuştum ki Profesör yeniden haykırdı.

“Ne! Hâlâ gelmiyor musun?”

Hızla amcamın çalışma odasına doğru yürümeye başladım.

Amcam üniversite profesörüydü ve mineroloji dersleri veriyordu. Yaşlandıkça aksi bir adam olmaya başlamıştı. Derslerde de çok çabuk sinirlenir, öğrencilerine bağırıp çağırırdı. Kimse onun ne zaman neye kızacağını bilmezdi. En sonunda da patlayıverir ve hiç de bilimsel olmayan şekilde küfrü basıverirdi. Sonra da öfkesi hemen yumuşardı.

Amcamın bir özelliği de; sinirlenince kekelemesiydi. Üniversitedeki öğrenciler, zamanla amcamın bu eksikliğini fark etmişler ve tadını çıkarmaya başlamışlardı. Amcam kekelemeye başladıkça, kahkahalar da yükseliyordu. Bu hiç de hoş bir şey değildi.

Amcam, çok iyi bir konuşmacı değildi. Ancak herkesin takdir ettiği, madenler konusunda uzman bir bilim adamıydı. Yeryüzünü çok iyi tanıyordu.

İşte o gün aceleyle beni yanına çağıran amcam, böyle bir insandı. İnce, uzun boylu, sağlam bünyeli bir adam olan amcam elli yaşındaydı. Ama en az on yaş genç gösteriyordu. İri, kalın çerçeveli gözlüğünün ardındaki huzursuz gözleri fır fır dönerdi.

* Mineroloji: maden bilimi.

Bu ev ve içindekiler ona ait idi. İçinde yaşayanlar ise, on yedi yaşındaki torunu güzel Grauben, mutfak hizmetçisi Martha ve bendik. Ben onun yeğeni idim ve de yetimdim. Kendisinin laboratuvar asistanı olmuştum.

Tek kelime ile özetlemek gerekirse, huzursuz ve sabırsız efendisine rağmen Königstrasse'deki küçük evde herkes oldukça mutluydu. Amcam, kolay heyecanlanan bir kişiliğe sahipti belki; ama beni çok severdi. Ancak beklemeye asla tahammülü yoktu.

Bir Sır

Amcamın odasına giren kendini bir müzede sanırdı. Minerolojide bilinen her örnek, muhteşem bir düzen içinde sıralanmıştı. Hepsi ayrı ayrı etiketlenmiş; yanıcılar, metaller ve likit mineraller olarak ayrılmışlardı.

Şimdi odaya girdiğimde tüm dikkatimi amcama vermiştim. Kendisini kadife koltuğa atmış, elleri arasına almış olduğu kitabı, üzerine iyice eğilerek yoğun bir hayranlıkla inceliyordu.

“Olağanüstü bir kitap! Ne muhteşem şey!” diye söyleniyordu bir yandan da.

“Bu muhteşem kitabın konusu ne?” diye sordum ilgi ile. Tam bu sırada kitabın içinden eski bir parşömen yere düştü.

Amcam bu paçavra gibi şeyin üzerine inanılmaz bir hevesle atıldı. Bu eski kitabın arasından düşen kâğıt, en az o kitap kadar eski olmalıydı. Bu da amcam için bir hazine demekti.

“Bu da ne?!” diye hayretle bağırdı. Artık elindeki kitabı unutmuştu.

Üzerinde ilginç karakterler bulunan kâğıdı masanın üzerine koydu. Kâğıdın üzerinde kirden zor görülebilen birkaç sıra halinde anlaşılmaz çizgiler vardı.

Profesör bir süre yazılara baktı ve sonra gözlüklerini çıkartarak:

“Bunlar Runik harfleri!” dedi. “Fakat bu harflerle neyi anlatmak istiyor olabilir?”

Bence Runik harfleri, bu zavallı dünyadaki insanları meraklandırmak için özel olarak uydurulmuş olmalıydı. Amcamın meraktan kıvrınmasına pek üzülüyordum. Heyecanla titreyen ellerinden, büyük bir enerji ile çalışmaya başlayacağını anlamıştım.

“Bu yazının eski İzlanda diliyle yazılmış olması lazım.” diye dişlerinin arasından mırıldandı.

Çözemediği bu zorlu yazı sabırsız karakterini etkilemişti. Şöminenin üzerindeki saat ikiyi vurduğunda ben de patlamak üzere idim.

Amcam heyecanla “Arne Saknussem!” diye bağırdı. 16. yüzyılın ünlü İzlandalı bilgini, bir kimyager!”

Tatmin olmuş bir hayranlıkla amcamın suratına baktım. Amcam daha önce yazdığı kâğıdı eline aldı ve “İnceleyelim şu harfleri!” dedi. “132 tane bilinçli olarak yanlış yerleştirilmiş harf. Bence orjinal cümle önce düzgün olarak yazıldı. Sonra bu cümle bizim keşfetmemiz gereken bir kuralla karıştırıldı. Bu şifreyi bilen kişi yazıyı kolaylıkla okuyabilir. Ama bu şifrenin anahtarı ne? Aksel sen bulabildin mi?”

İyi bir nedenle amcama hiç cevap vermedim. Gözlerim duvarda asılı duran Grauben’in resmine takılmıştı.

Grauben, amcamın manevi çocuğuydu ve Őu anda Altona'daki akrabalarıyla birlikte yaşıyordu. O yanımda olmadığı zamanlar kendimi çok mutsuz hissediyordum. Grauben ile birbirimizi seviyorduk. Hatta, gözü bilimden başka bir Şey görmeyen amcamdan habersiz nişanlandığımızı da söyleyebilirim.

Grauben mavi gözlü, sarı saçlı, sevimli bir kızdı. Ağırbaşı ve cazibeliydi. Onu anlatabilecek bir sözcük bulabilmeyi çok isterdim. Bu güzel kızın resmi beni gerçek dünyadan alıp, hatıralar âlemine götürmüştü.

Birden eski hatıralarım ve hislerim geri gelmişlerdi. Her gün Grauben'le birlikte amcamın odasındaki eşyaları sıraya dizer, sonra birlikte onları etiketledik. Grauben de minerolojiden çok iyi anlardı. Bilim adamı gibi düşünür, bilimsel soruların çözümlerini incelemeyi severdi. Bu odada beraber onlarca saatimiz geçmişti. Onun o nazik elleriyle tuttuğu kim bilir kaç taşı kıskanmışımdır.

Ben tam bunları düşünürken amcamın elini masaya vurmalarıyla gerçek hayata geri dönmüştüm.

Amcam, "Buraya bak!" dedi. "Bir cümledeki harfleri en iyi karıştırmanın yolu, onları yatay değil dikey olarak yazmaktır."

"Kesinlikle!" diye doğruladım.

"Şimdi bunu bir deneyelim, Aksel. Őu kâğıda içinden gelen bir cümle yaz. Sonra yazdığın kelimenin harflerini aşağıya doğru sırala. Ne dediğini hemen anladım ve istediklerini yaptım.

Profesör, yazdıklarına baktıktan sonra. “Güzel, şimdi bunları yatay olarak yaz da, ortaya nasıl bir şey çıkıyor, görelim.” dedi.

“Grauben, seni çok seviyorum!”

Amcam suratıma bakarak “Şimdi benim sevgili yeğenim, yazdığın cümleyi düzgün olarak bana oku!” dedi.

Tüm gücümü toplayıp, bir nefeste cümleyi okudum.

“Grauben, seni çok seviyorum!..”

“İşte!” dedi Profesör.

Kendimi aptal yerine koymak pahasına aklıma gelen ilk cümleyi yazmışım.

“Demek Grauben’i seviyorsun ha!” diye sordu.

“Evet, yani hayır!” diye kekeledim.

Amcam başını sallayarak “Sen Grauben’i seviyorsun!” diye yineledi. Sonra aniden “Her neyse, biz çalışmamıza geri dönelim.” dedi.

Amcam biraz önceki sözlerimi unutmuş, kâğıdı okumaya başlamıştı. Aşkın insana ne gibi şeyler yaptırabileceğini o gün çok iyi anlamışım.

Tüm bu kelimeleri çözmeye çalışmak insanı deli edebilirdi. Bu tuhaf belgede tam dört ayrı dil kullanılmıştı! Ama tüm bunların arasında yakalamamız gereken bir ipucu olmalıydı. Çabalayıp duruyordum. Başım ağrıyınca, gözlerim yaşarınca kadar çalışmaya devam ettim. Yüz otuz iki harf ışığa uçan kelebekler gibi başımın etrafında dönüyorlardı sanki. O kadar çalışmışım ki, harfler havada etrafımda dönüyorlardı. Kan beynime